

SUMARI

La crisi de la construcció.....	7
El veí.....	11
Rosa... lia.....	15
Què se n'ha fet, de tot?.....	19
Joan	27
No vull fer-me gran.....	29
El pis de la tieta	63
S'ha mort el Joan Ramon.....	69
Punt G	71
Del Poblenou al Poble Sec	85
Ostres, ostres, ostres, ostres.....	91
Trucada internacional	95
Dinar de Nadal	99

LA CRISI DE LA CONSTRUCCIÓ

LA VERO APAGA EL MARLBORO TOUCH. Al cendrer n'hi ha uns quants més. La Júlia posa en marxa la gravadora de veu i la convida a començar. La Vero juga amb la cullereta, pesca espuma del cafè amb llet i se la posa a la boca amb un gest que, si no fos per la situació, semblaria insinuant.

—A veure, jo ja fa temps que ho vaig deixar. Amb el raconet que he acumulat en tinc prou per anar tirant. Necessito ben poc per viure, sola i sense despeses importants. Aquestes quatre parets estan pagades i ben pagades. No tinc fills, ni cotxe, ni gos. Encara m'agraden els vestits, ja ho veus, però tinc l'armari tan ple que no em cal comprar gaire res.

La Vero, tot i voltar la cinquantena, fa goig. Maquillada sense estridències, du un vestit atemporal, arrapat, que li marca unes corbes elegants, ben fetes, cuidades tota una vida. La faldilla, curta, deixa veure unes cames llargues i gràcils dins unes mitges negres.

—Ara és així. Abans, gastava sense mirar, només per dir-me a mi mateixa que ho podia fer, que res no se'm resistia, que valia la pena. A més, la major part del temps no me n'havia d'ocupar, ells ho feien per mi.

Creua les cames amb estil, de la mateixa manera que ho devia haver fet milers de cops, abans, davant d'ells.

—Però res no dura per sempre. Quan van deixar de trucar-me em va caure el cel al cap. No passa de cop, saps? Primer ni te n'adones: un que falla, un altre que allarga el temps entre trobada i trobada. Tots acaben desapareixent. I no en truquen de nous. Vaig baixar del núvol i vaig haver de triar. Podia abaixar el meu caixet, treballar en una casa i mirar de fer com si res, o... —pren un glop de cafè amb llet— fer números, reduir dràsticament les despeses i deixar-ho.

Es queda mirant un punt indefinit de la paret blanca. Els ulls i el pensament li marxen lluny, a una altra vida, que era molt diferent i era la seva pocs anys enrere. S'hi està una estona llarga, fins que li cau la cendra i es queda només amb la punta de la cigarreta als dits.

—Bé, però tu no ets aquí per això. Perdona, que m'enrotllo amb coses que no venen al cas. —Encén un Marlboro.— A veure, el Paco. El Paco em truca de tant en tant. Sí. Fa molt de temps que va deixar de ser un client. Ell tenia preferència, era important per a mi i em feia sentir que jo també ho era per a ell. Et sonarà estrany, però és així. Té dona i un munt de criatures, una feina important i una llista inacabable de compromisos. Però hi va haver una època que dinàvem junts quasi cada dia. I sopàvem. I dormíem. —Fa una pipada llarga.— Ara no, ara només em truca de tant en tant. Però llavors... m'ho explicava tot: de la feina, de casa, tot. Eren els anys bons de la construcció, saps? Treballava moltíssim. El Paco és un home que s'ha fet a si mateix. Sempre deia: «Nosaltres ens hem fet a nosaltres mateixos, Vero, tu i jo. En això som iguals. No devem res a ningú, tu i jo. Recorda-ho sempre. No donis les gràcies, tot el que tens és perquè t'ho has guanyat.» —Apaga el cigarret.— Sempre menjàvem amb cava. Es van posar de moda els vins i després els gintònics, però ell preferia el cava. Juvé i Camps Reserva de la Família.

La Júlia comprova que la gravadora de veu funcioni correctament. Ho ha fet abans de començar, però és com un tic. La Vero somriu.

—El Paco em va trucar. Era el cap de setmana abans de Nadal. «Farem una bona obra», em va dir. «Jo em faig càrrec de totes les despeses, tu no t'has de preocupar de res. I en trauràs una bona picossada.» Sí, va dir picossada. Vaig riure. «Mira com parles, ara, què vols dir, exactament?», li vaig demanar. Va dir que jo cobraria el servei al preu més alt i tindria una propina encara més gran. En fi... el Paco sempre ha tingut algun detall amb mi per Nadal. Encara ara, cada any, no falla mai.

La Vero li ofereix més cafè. La Júlia l'accepta: sol, amb sucre. La Vero l'hi serveix i es posa la miqueta que queda a la seva tassa. Hi afegeix llet i remena.

—Es deia Aureli. El van triar entre els que dormen al costat de l'estació, amb cartrons com a llit i brics de vi com a calefacció. El vam dur a aquell hotel. Sí, hi vam anar caminant, no era lluny. Primer vam pujar a l'habitació. Es va dutxar, afaitar i canviar de roba. Després vam baixar al restaurant i vam demanar el menú de Nadal. No era el vint-i-cinc però no hi feia res. El Paco va dir que estava bé, que no venia d'un parell de dies. L'Aureli va voler vi negre i el Paco no l'hi va negar. En van caure dues ampolles i això que jo no el vaig tastar; l'Aureli bevia per tots. Amb les postres, un Juvé i Camps Reserva de la Família. Cafè i torrons.

Es beu el cafè amb llet, tot, amb un parell de glops.

—Quan vam tornar a pujar, amb prou feines s'aguantava dret. Va ser llavors. El Paco va treure tots aquells papers de la cartera i els hi va fer signar. Va dir que enviaríem felicitacions a tots els que havien fet aportacions per la campanya de Nadal. Sí, li havíem dit que el Paco i jo érem de l'associació. Per això el dinar i tot plegat. El Paco i jo signàvem unes felicitacions velles d'Unicef, amb paisatges nevats, els reis, l'arbre i gent amb regals, i a ell li anava posant els papers. Era molt evident, però no es va adonar de res. I, si se'n va adonar, tant li feia. Quan va acabar,

el Paco va desar els papers en un portafolis, el va guardar a la cartera i ens va deixar sols. —Busca, dins els ulls de la Júlia, copsar què li ha arribat.— Li ho havíem promès. Ell no..., bé, no cal que expliqui aquesta part. Quan es va quedar adormit vaig marxar. Vaig deixar-li una nota dient que havia passat un bon dia, que el vestit nou era per a ell i que l'habitació estava pagada, que s'hi podia quedar fins l'endemà a les dotze.

La Júlia atura la gravadora. Comença a recollir.

—Amb això n'hi ha prou. Vero, recordes de què va el reportatge, ho tens clar, oi? Hem seguit tres casos semblants al de l'Aureli i...

—Ho tinc clar.

—Saps que l'Aureli ara té problemes.

—Sí. M'ho has dit.

—Li reclamen diners. Podria anar a la presó i tot —la Júlia fa una pausa per buscar les paraules exactes—. Sortiràs al programa?

—Sí. Hi sortiré.

—L'associació ha presentat una denúncia. Quan hi hagi el judici, testificaràs?

—Sí, ho faré.

—Et poden acusar de còmplice. Confiem que no ho facin, però podria passar. Tu no n'has tret benefici i la denúncia l'han presentada només contra el Paco.

—M'és igual. És repugnant el que hem fet.

—D'acord. Doncs ja hem acabat —la Júlia no gosa acomiadar-se, no encara—. Estàs bé?

—Sí.

—I doncs?

—El Paco...

—El Paco, què?

—El trobaré a faltar.

EL VEÍ

VISC AL BARRI ANTIC. Cèntric, pràctic, força tranquil, no gaire net, cada cop menys segur. M'agrada trepitjar la història, tenir-la sota els peus, notar com em bufeteja l'aparició d'un palau en girar una cantonada, beure aigua d'una font renaixentista, commoure'm amb els centenars de forats de mort a la façana d'una església que em transporten al 30 de gener del 1938, a les acaballes de la guerra, quan van metrallar sense compassió vint nens i vint-i-dos adults. I tot això cada cop que faig una curta passejada.

L'edifici on visc és de finals del segle XIX, vell, no antic. L'escala és estreta, els pisos, petits. En els darrers anys ha estat força apedaçat, ara els baixants, ara tela asfàltica al terrat, i no li aniria malament una revisió a fons. Visc al segon que és un tercer comptant l'entresol i encara hi ha un pis més a sobre. No hi ha ascensor. M'hi vaig instal·lar fa cinc anys, quan... bé, ara no en vull parlar, no hi vull pensar.

Els veïns són bona gent, agradables, educats, gens donats a fer soroll a les nits. M'atreviria a dir que tenim una bona relació de veïnatge; almenys no ens barallem per foteses com a la majoria d'escals: que si un deixa el cotxet al mig del pas, que si a l'altre li regalima la bossa d'escombraries, que si el noi fa concerts amb la guitarra elèctrica a les dues de la matinada. Doncs no, a nosaltres no ens passa res d'això.

Però sí que passa una cosa. Passa el veí de dalt. És un tipus misteriós, de qui res no se'n sap. Viu sol, com jo. Molt educat i correcte, sempre bon dia bon dia bona nit bona nit, però d'aquí no el treus, ni una paraula més. És guapot, amb bona planta, més o menys de la meva edat. Uns quants detalls seus m'intriguen: entra i surt a deshora; quan tots anem a treballar sempre torna de ves a saber on i, al vespre, sempre marxa. Sovint sento passes de matinada; algun cop sembla que parli per telèfon, radiotransmissor o amb esperits. Em fa l'efecte que sempre està a l'aguait, com si vigilés. I sempre va sol. Mai, mai no he vist ningú entrar ni sortir de casa seva, ni pujar o baixar l'escala amb ell, ni que l'esperí a la cantonada, ni me l'he trobat agafat al bracet d'una rossa al súper o sopant a la pizzeria amb tres amics. De fet, no me l'he trobat mai enlloc que no sigui a l'escala. Començo a imaginar coses, coses estranyes, a imaginar-li una vida plena de misteris, d'aventures, potser és espia, agent secret o alguna cosa així. Fa temps que m'intriga, però és clar, no el pararàs al replà i li demanaràs: «escolta, tu ets agent secret, com el James Bond?», així que em faig passar l'angúnia i la xafarderia com bonament puc, que és malament.

Fins ahir. Ahir, me cago en l'olla, vaig veure la meva cosina Marta sortint de casa seva. Sí, sí, de casa del veí de dalt. Jo era al meu replà, a punt d'obrir la porta, i vaig veure perfectament la claror que sortia de la seva porta, al pis de dalt. La porta es va tancar i va baixar la meva cosina Marta en comptes del veí. Ai ai ai!, això sí que és tenir sort. Quina casualitat més i més gran. I ella que em veu i tota sorpresa em diu:

—Hola!, què hi fas tu aquí?

—Jo visc aquí! —li responc—. La que no sé què hi fa, aquí, ets tu.

I és que encara que siguem cosins germans no ens veiem gaire amb la Marta, potser feia més de cinc anys, d'abans de, sí, segur, no recordo haver-ne parlat amb ella.

—Ai, quina casualitat —i es posa a riure—. Això sí que és una casualitat —i vinga riure. No hi havia manera que parés.

—Què et passa?

—Anem a fer un cafè i t'ho explico. És boníssim.

Em quedo molt sorprès, i amb unes ganes terribles de preguntar-li pel veí. Però ella està decidida a xerrar només ella, i només d'allò que ella vulgui. No para: que si m'he engreixat —què s'ha cregut!—, que si encara tinc aquella moto tan atrotinada amb què un dia la vaig portar i gairebé no pugem la rampa del garatge, i coses així, sense parar ni un moment ni deixar-me dir res. Em porta al bar de la cantonada i, ja davant del cafè, em deixa anar:

—Ja saps que em vaig separar, poc després que ho fessis tu. Com em veus, ara? Al començament, entre tot plegat em vaig aprimar molt i molt; ara ja començo a recuperar-me, però els quilos no se'm posen allà on els voldria. La millor teràpia que he trobat, i t'asseguro que ho he provat tot, ha estat un curs de dansa del ventre. M'ha tornat l'autoestima. Tu no tenies fills i et vas lliurar de la part més desagradable. Però jo, amb dues canalles petites, doncs imagina-t'ho. I fins ara, i ja fa més de quatre anys, que no m'havia vist amb cor de tornar a sortir amb cap home. Fa un mes escàs que he conegut el Manel. Va ser un amor a primera vista, de veritat. Ens vam conèixer..., però això ja t'ho explicaré una altra estona, ara vull dir-te el que m'ha fet tanta gràcia. El Manel m'ha dit que se sent molt a gust en aquest pis, amb els veïns i al barri, però que hi ha una cosa que el neguiteja, i és que m'ha dit que sota seu hi viu un tipus d'allò més misteriós, i que fins i tot s'ha arribat a imaginar coses, coses estranyes...

Aquest llibre ha estat guardonat amb el XXVII Premi de Narrativa Vila de l'Ametlla de Mar, 2019, convocat pel Col·lectiu CalaCultura i l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar.

Els membres del jurat van ser: Maria Victòria Lovaina, Sílvia Mayans, Cari Arriño, Benjamí Torné i Joan Callau (coordinador del premi).

© del text: Ignasi Oliveres i Boadella, 2020

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2020

Sant Salvador, 8 — 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: març de 2020

ISBN: 978-84-1303-173-6

DL: L 88-2020

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L

www.bobala.cat

— imprès a **lleida** —

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.